

Programmaresultaten

Samen tegen mensenhandel

16 november 2021

Inhoudsopgave

Actielijn 1: Doorontwikkeling basis aanpak mensenhandel	3	Actielijn 4: Versterken van de gemeentelijke aanpak van mensenhandel	27
<i>Signalering</i>	3	<i>Versterking signalering mensenhandel door gemeenten/ uitwerking van de</i>	
<i>Opsporing van daders en facilitators</i>	7	<i>IBP-afspraken</i>	27
<i>Adequate opvang en ondersteuning</i>	14	<i>Borging van de bestuurlijke aanpak op nationaal niveau</i>	28
Actielijn 2: Doorontwikkeling van de aanpak van arbeidsuitbuiting	16	Actielijn 5: Delen van kennis en informatie	28
<i>Signalering en preventie</i>	16	<i>Informatiedeling in het mensenhandel domein</i>	28
<i>Opsporing en handhaving</i>	17	<i>Lerend netwerken</i>	29
<i>Ondersteuning van (mogelijke) slachtoffers van arbeidsuitbuiting</i>	18	<i>Inzet ervaringsdeskundigen</i>	30
Actielijn 3: Voorkomen van slachtofferschap en daderschap	19	<i>Internationaal delen van kennis en ervaring</i>	30
<i>Preventie gericht op jongeren in Nederland</i>	19	<i>Beter zicht op aard en omvang</i>	31
<i>Maatregelen rondom klanten die seks kopen van minderjarigen</i>	20		
<i>Voorkomen mensenhandel op migratieroutes en ondersteuning slachtoffers in</i>			
<i>herkomst- en transitlanden</i>	22		
<i>Aandacht voor potentiële slachtoffers mensenhandel binnen het visumbeleid</i>	26		
<i>Maatregelen om advertentieplatforms te verplichten seksuele uitbuiting van kinderen</i>			
<i>via advertenties op alle mogelijke manieren op hun platform tegen te gaan</i>	26		

Actielijn 1: Doorontwikkeling basis aanpak mensenhandel

Signalering				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
1.	Verbeterde signalering bij professionals	1. Training politie-medewerkers		Alle eerstelijns politiemedewerkers worden getraind in het signaleren van mensenhandel. In verband met Covid-19 is er een online training ontwikkeld en ingezet. De training is nu zowel online als fysiek te volgen. Begin 2022 zullen naar verwachting alle eerstelijns politie-medewerkers zijn getraind. Voor de toekomst is geborgd dat nieuwe politiemedewerkers ook deze training ontvangen.
		2. Training luchtvaartsector		De International Civil Aviation Organisation (ICAO) heeft op initiatief van Nederland in juli 2021 officieel een Recommended Practice aangenomen binnen de betreffende luchtvaart regelgeving, die lidstaten oproept ervoor te zorgen dat luchtvaart en luchthavenpersoneel getraind worden in het herkennen van signalen van mensenhandel, en dat Staten een duidelijk meldsysteem en relevante contactpunten voor vliegveldpersoneel en vliegtuig exploitanten aangeven. Op dit moment is een instructie in de maak waaruit zal blijken hoe het meldsysteem in Nederland vorm is gegeven. Ten aanzien van de trainingen van het luchthavenpersoneel kan gemeld worden dat Royal Schiphol Group beleid heeft ontwikkeld ten aanzien van illegale handel in mensen, flora en fauna (download beschikbaar op Schiphol Aanpak handel in mensen, planten en dieren). De eerste stap om bewustwording bij luchthavenmedewerkers te vergroten was een intern bericht dat op 18 oktober 2021, de Europese dag tegen Mensenhandel is gepubliceerd. In dit bericht is de online cursus van Airports Council International (ACI World) onder de aandacht gebracht. Dit is een twee uur durende training waar geen kosten aan verbonden zijn.
		3. Handelingsperspectieven t.b.v. jeugdzorg		Om signalering bij jeugdhulpinstellingen te verbeteren heeft CoMensha samen met Jeugdzorg Nederland en het Landelijk Kenniscentrum LVB gewerkt aan handelingsperspectieven en samenwerkingsrelaties. Het onderzoek is afgerond. De uitkomsten en aanbevelingen zijn besproken met de betrokken partijen. Dit najaar zal Jeugdzorg Nederland het rapport en (mogelijkheden voor) opvolging bespreken met jeugdhulpinstellingen.
		4. Tool ontwikkeld om m.b.t. grensoverschrijdend gedrag en sociaal-emotionele problematiek		De Stichting School en Veiligheid ontwikkelde een tool om signalen van verschillende vormen van grensoverschrijdend gedrag en sociaal-emotionele problematiek van leerlingen te signaleren. Dit signaal wordt vervolgens opgepakt binnen bestaande zorgstructuren.
		5. Versterken bewustwording medische professionals		CoMensha en KNMG organiseren bewustwordings- en signaleringsbijeenkomsten, die door allerlei verschillende artsen en medische professionals wordt bezocht.
		6. Factsheet mensenhandel voor medische professionals		De KNMG werkte mee aan een factsheet over mensenhandel die inhoudelijk aansluit bij de meldcodes huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze factsheet is vertaald naar het Engels en beschikbaar gesteld op de website huiselijk geweld van VWS. Toegankelijk via: https://www.huiselijkgeweld.nl/vormen .

Legenda:

- Voltooid
- Doorlopend
- In uitvoering en volgens planning
- In uitvoering maar met vertraging
- Nog niet in uitvoering
- In (formele) consultatie
- Niet van toepassing

Signalering				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
1.	Verbeterde signalering bij professionals	7. Trainingsaanbod huisartsen		FairWork ontwikkelde in samenwerking met CoMensha geaccrediteerde trainingen voor huisartsen die zich richten op de kennis en bewustwording over mensenhandel, en vaardigheden om vervolgens te kunnen handelen bij signalen of vermoedens van mensenhandel. Uitrol van deze training volgde in 2021 met enige vertraging vanwege Covid-19.
		8. Afstemming aandachtsfunctionarissen Veilig Thuis		Sinds 2018 is er een landelijk overleg voor aandachtsfunctionarissen mensenhandel van Veilig Thuis. In 2021 vonden de overleggen vanwege Covid-19 digitaal plaats met deelname van 22 van de 26 Veilig Thuis regio's.
				Inmiddels hebben alle organisaties een aandachtsfunctionaris mensenhandel.
		9. Verdiepingstraining aandachtsfunctionarissen Veilig Thuis		CoMensha en FairWork ontwikkelden samen een verdiepingstraining voor aandachtsfunctionarissen mensenhandel van Veilig Thuis. In deze training ligt de focus op vaardigheden/gesprekstechnieken voor de aandachtsfunctionarissen om binnen de organisatie meer signalen en de benodigde informatie hierover signalen te ontvangen. Dit jaar zijn drie trainingen gegeven, waar aandachtsfunctionarissen van 15 Veilig Thuis organisaties waren vertegenwoordigd. Een toolkit voor aandachtsfunctionarissen is in ontwikkeling.
		10. Versterken samenwerking jeugdzorginstellingen – politie		De politie startte een pilot met jeugdhulpinstellingen voor betere samenwerking en informatie-uitwisseling. Deelnemende instellingen stelden een top 10 van potentiële slachtoffers op die verblijven in jeugdzorginstellingen, die gedurende 6 maanden intensief werden gemonitord. De opbrengsten van de pilot worden geëvalueerd. De verwachting is dat de proeftuin eind 2021 is afgerond.
		11. Training van gemeentepersoneel		In 2018 en 2019 heeft de FairWork Academie, in opdracht van JenV, trainingen verzorgd aan uitvoerende ambtenaren van RNI-gemeenten in het herkennen en melden van signalen. In totaal werden 192 ambtenaren getraind. Daarnaast vond een training voor aandachtsfunctionarissen mensenhandel van de betrokken gemeenten plaats. Deze training zag op het vergoten van bewustwording en het verhogen van de meldingsbereidheid.
	12. Training medewerkers in de vreemdelingenketen		Medewerkers van de IND worden getraind in het herkennen van signalen van mensenhandel en de IND heeft gespecialiseerde aanspreekpunten mensenhandel op alle asiilocaties beschikbaar. Het COA biedt haar medewerkers de basistraining herkennen van signalen van mensenhandel aan en elke COA-locatie beschikt over één of meerdere gespecialiseerde contactpersonen voor mensenhandel die hiervoor een meerdaagse training hebben ontvangen. Twee keer per jaar vinden vakdagen plaats om de kennis actueel te houden. Ook bij de DT&V is er per afdeling een contactpersoon mensenhandel aanwezig, die signalen opvangt en weet te handelen naar signalen mensenhandel die zich voordoen tijdens vertrekgesprekken.	

Legenda:

- Voltooid
- Doorlopend
- In uitvoering en volgens planning
- In uitvoering maar met vertraging
- Nog niet in uitvoering
- In (formele) consultatie
- Niet van toepassing

Signalering				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
2.	Opstellen voorlichtingsmateriaal	1. Voorlichtingsfilm over criminele uitbuiting minderjarigen	✓	Vanuit JenV is, in nauwe samenwerking met de landelijke expertgroep criminele uitbuiting van minderjarigen, een voorlichtingsfilm over criminele uitbuiting van minderjarigen ontwikkeld. De film is op 26 april 2019 gepresenteerd tijdens een landelijke netwerkbijeenkomst in Amsterdam. Naast de film zijn ook een factsheet en toolkit ontwikkeld om voorlichtingsbijeenkomsten vorm te geven. De film is tevens beschikbaar in het Engels.
		2. Voorlichtingsfilm over seksuele uitbuiting van jongens en mannen	✓	Door JenV en VWS is in samenwerking met verschillende partners een voorlichtingsfilm over seksuele uitbuiting van jongens en mannen ontwikkeld. De film is gepresenteerd op 3 september 2019 tijdens een landelijke netwerkbijeenkomst in Eindhoven. Ook deze film is beschikbaar in het Engels.
		3. Verspreiding van kennis rondom uitbuiting van Roma kinderen	✓	Het CCV heeft een instrumentenkompas ontwikkeld voor gemeenten waarin wordt geduid waar de barrières liggen om te komen tot een landelijke integrale aanpak van complexe families (Roma). Het kompas biedt inzicht in het doorbreken van intergenerationele overdracht van criminaliteit en slachtofferschap. Deze barrières en inzichten zijn gebundeld en vormen het uitgangspunt voor het Field Lab criminele uitbuiting dat dit najaar is gestart.
		4. Interviewbundel met verhalen professionals die hulp bieden aan slachtoffers van loverboys	✓	Naar aanleiding van de geleerde lessen uit de Expertgroep loverboyproblematiek is de bundel <i>Uitgebuit: ervaringen met hulp aan loverboysslachtoffers</i> ontwikkeld. De bundel is op 7 november 2019 gepresenteerd tijdens een landelijke netwerkbijeenkomst in Den Haag.
		5. Mensenhandel Academy CoMensha	✓	Door CoMensha is een overzicht gemaakt van al het voorlichtings- en trainingsmateriaal ontwikkeld op het gebied van mensenhandel. De Mensenhandel Academy is voor iedereen toegankelijk via: https://www.comensha.nl/mensenhandel-academy/
		6. Voorlichtingsbijeenkomsten mensenhandel CoMensha	📅	CoMensha organiseert voorlichtingsbijeenkomsten mensenhandel bij de afzonderlijke Veilig Thuis organisaties waar alle medewerkers aan deel kunnen nemen. Bij zeven verschillende Veilig Thuis organisaties zijn tien voorlichtingsbijeenkomsten gehouden in samenwerking met de zorg coördinator mensenhandel van de desbetreffende regio. In sommige regio's leverde ook de AVIM een bijdrage aan de voorlichtingsbijeenkomst.
		7. Bewustwordings- en signaleringsbijeenkomsten KNMG-districten	📅	In het kader van het vergroten van bewustwording over mensenhandel bij medisch professionals (m.n. huisartsen) en het ontwikkelen van hun vaardigheden bij de ondersteuning aan slachtoffers van mensenhandel zijn door CoMensha in samenwerking met de KNMG voor negen KNMG districten bijeenkomsten georganiseerd. Hierbij zijn ervaringsdeskundigen betrokken.

Legenda:

- ✓ Voltooid
- ∞ Doorlopend
- 📅 In uitvoering en volgens planning
- 📅⌚ In uitvoering maar met vertraging
- 🔄 Nog niet in uitvoering
- 🗨️ In (formele) consultatie
- ✗ Niet van toepassing

Signalering				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
3.	Vergroten bewustzijn rondom Licht Verstandelijke Beperking (LVB) en uitbuiting	1. Landelijke uitrol informatie van LVB-expertise centrum	✓	Het kenniscentrum LVB ontwikkelt (met subsidie van VWS) een handreiking voor goede signalering en aanpak om de samenwerking tussen zorg en veiligheidspartners te versterken. Deze handreiking is verspreid via regionale bijeenkomsten en de organisatie van een landelijk symposium LVB op 26 november 2020. In 2021 is via webinars aandacht besteed aan het bekend maken met de handleiding. Toegankelijk via: https://www.kenniscentrum-lvb.nl/lvb-uitbuiting-verdieping/
			📅	Ook is een 5-delige videoserie gemaakt met Koraal over uitbuiting en LVB. Drie video's zijn gepubliceerd en dit verschijnen er dit najaar nog twee. Toegankelijk via: https://www.kenniscentrumlvb.nl/videoserie-lvb-uitbuiting/ Het verspreiden van bovenstaande materialen wordt ook in 2022 doorgepakt.
		2. E-learning LVB en uitbuiting	📅	Ook is gewerkt aan een (gratis toegankelijke) e-learning rond LVB en diverse bijkomende problematiek, waaronder uitbuiting. De e-learning is bedoeld voor professionals in het sociaal domein. De e-learning bevat verschillende modules, waaronder een module over LVB en bijkomende problematiek. Naar verwachting wordt de e-learning begin 2022 online gezet.
		3. Signaleringsinstrument 11VB seksuele uitbuiting	✓	Koraal ontwikkelde in samenwerking met het kenniscentrum LVB het signaleringsinstrument 11VB om potentiële loverboyslachtoffers met een lichtverstandelijke beperking te signaleren.

Legenda:

- ✓ Voltooid
- ∞ Doorlopend
- 📅 In uitvoering en volgens planning
- 📅⌚ In uitvoering maar met vertraging
- 🔄 Nog niet in uitvoering
- 🗨️ In (formele) consultatie
- ✗ Niet van toepassing

Opsporing van daders en facilitators

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
4.	Verbetering kwaliteit en kwantiteit politie (op grond van VA)	1. Opnemen van mensenhandel als A-prioriteit in de Veiligheidsagenda van 2019-2022		Over de aanpak van mensenhandel zijn met politie, OM en regioburgermeesters afspraken gemaakt in de Veiligheidsagenda 2019-2022. Om deze doelen te realiseren werken politie en OM aan de realisatie van talloze maatregelen, waaronder de versterking en doorontwikkeling van het Expertisecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel (EMM) en implementatie van de nieuwe Domein overstijgende Informatie gestuurde Werkwijze (DIGW) binnen de mensenhandel-teams. Voor het jaar 2021 is het aantal OM-verdachten vastgesteld op 205. Eind 2021 - worden de afspraken uit de Veiligheidsagenda voor 2022 herijkt.
		2. Jaarlijks 20 rechercheurs opleiden tot mensenhandel-rechercheurs		In 2021 zijn er tot nu toe 35 rechercheurs gestart met de opleiding, waarvan er al 5 de opleiding hebben afgerond. Daarnaast hebben er nog 19 rechercheurs die eerder zijn gestart, in 2021 hun certificaat ontvangen.
		3. Uitbreiding analysecapaciteit EMM		De partnerorganisaties binnen het EMM hebben inmiddels alle bestaande vacature-ruimte ingevuld. Daarnaast zijn vanuit de bestedingsgelden recentelijk 4 nieuwe medewerkers geworven. 1 fte (intern) voor de inhoudelijke borging en doorontwikkeling van DIGW en 3 fte voor analyse/onderzoek. Deze 3 fte zijn extern geworven en zullen naar verwachting - onder voorbehoud van de aanstellingsprocedure - eind Q4 2021 / begin Q1 2022 instromen bij het EMM.
		4. Webcrawler		De operationele ingebruikname van de webcrawler heeft meer tijd nodig. De webcrawler is technisch werkend, maar het juridisch inzetkader is nog in ontwikkeling. Nadere toelichting hierop is gegeven in de Kamerbrief over opsporing/vervolging mensenhandel van 18 november 2020 (28638-184). In de brief aan de Tweede Kamer rondom Opsporing en Vervolging van heden volgt een beknopte nadere duiding.
		5. Domein overstijgend informatie-gestuurde werkwijze (DIGW)		Er is een projectleider die zorg draagt voor de implementatie binnen alle eenheden. Na het trainen van de politiemensen die met de werkwijze aan de slag gaan en aandacht voor het uniform werken en registreren, zal in 2022 de definitieve implementatie in alle eenheden plaatsvinden.
		6. Recherchecapaciteit mensenhandel		De gelden uit de motie Segers – Asscher worden komende jaren in olopende tranches ter beschikking gesteld om de Recherchecapaciteit uit te breiden. Motie Segers – Asscher, 3530025*.

Legenda:

- Voltooid
- Doorlopend
- In uitvoering en volgens planning
- In uitvoering maar met vertraging
- Nog niet in uitvoering
- In (formele) consultatie
- Niet van toepassing

Opsporing van daders en facilitators

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
4.	Verbetering kwaliteit en kwantiteit politie (op grond van VA)	7. Inzet politieliaisons	∞	Er zijn drie politieliaisons met taakgebied mensenhandel geplaatst in Polen (met accreditatie Hongarije), Kroatië (met accreditatie Slovenië, Bosnië-Herzegovina en Montenegro) en Italië. Een reguliere liaison is begin 2021 gestart in Italië. De politie inzet is gericht op het goed benutten van deze en andere politie liaisons om te komen tot een betekenisvolle inzet.
		8. Onderzoek van CKM naar daders van binnenlandse seksuele uitbuiting	✓	Het onderzoek van het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM) in opdracht van politie naar profielen van daders van binnenlandse seksuele uitbuiting is afgerond. De politie en partners gebruiken de opgedane inzichten om van te leren, ten behoeve van de opsporing en ten behoeve van de bescherming van slachtoffers en bij opleidingen, trainingen en cursussen.
		9. Jurisprudentieonderzoek	✓	Er is een jurisprudentieonderzoek uitgevoerd met betrekking tot de uitspraken in mensenhandelzaken gepubliceerd vanaf 1 januari 2018 tot en met 30 juni 2019, waarbij bijzondere aandacht was gevraagd voor een weergave van de tenlastelegging, de strafeis en uiteindelijk opgelegde straf. Het onderzoek dat is gedaan beslaat 145 zaken in eerste aanleg (van de rechtbanken). Dit onderzoek is gepubliceerd in de brief aan de TK van 1 juli 2020 (2942882). Afdoening toezegging aan de TK, 28638, nr. 178
		10. Proeftuin tegengaan mensenhandel in vakantieparken	✓	Het doel van de proeftuin is het vergroten van de bewustwording onder alle medewerkers van vakantieparken op mogelijke aanwezigheid (signalen) van mensenhandel op vakantieparken. De politie heeft een e-learning-module voor vakantieparken ontwikkeld en een flyer over arbeidsuitbuiting opgesteld. Deze twee producten zijn te raadplegen op de website van het CCV en worden op diverse manieren onder de aandacht gebracht bij parken.
		11. Proeftuin aangiftebereidheid	📅	Politie, OM en CKM werken samen aan (vroeg)bescherming van het slachtoffer, het vergroten van het vertrouwen van Nederlandse, slachtoffers tot en met de leeftijd van 25 jaar in een strafrechtelijke oplossing (waaronder het doen van aangifte) en het voorkomen van secundaire victimisatie. De proeftuin bestaat uit verschillende onderdelen, zoals: de inzet van een Veiligheidscoördinator; inzet van een Recherche-psycholoog; verbeteren gehoor Rechtercommissaris; verkorten van doorlooptijden. De verwachting is dat de proeftuin doorloopt tot en met 2022.
		12. Automatisch aanleveren politieregistratie bij CoMensha	✓	Sinds 1 juli 2020 worden de meldingen eenduidig en geautomatiseerd vanuit alle politie-eenheden via beveiligde mail bij CoMensha aangeleverd.

Legenda:

- ✓ Voltooid
- ∞ Doorlopend
- 📅 In uitvoering en volgens planning
- 📅⌚ In uitvoering maar met vertraging
- 🔄 Nog niet in uitvoering
- 📄 In (formele) consultatie
- ✗ Niet van toepassing

Opsporing van daders en facilitators

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
		13. Field Lab		Het Mensenhandel Field Lab (MFL) is een probleem-georiënteerd innovatieprogramma in de strijd tegen mensenhandel. In een Field Lab krijgen professionals uit verschillende organisaties de ruimte om in een actiegerichte, leer- en experimenteeromgeving een nieuwe, meer effectieve aanpakken te ontwikkelen en uit te voeren. Deze acties kunnen zich richten op de preventie, opsporing en vervolging van daders alsmede bescherming van slachtoffers. In het MFL 2019-2023 werken diverse, multidisciplinaire teams aan een nieuwe aanpak van (internationale) mensenhandel. Het MFL is opgedeeld in twee delen. Het eerste deel richtte zich op seksuele uitbuiting en het tweede deel richt zich op arbeids- en criminele uitbuiting. Beide delen beslaan elk een periode van twee jaar. Het tweede deel is begin 2021 van start gegaan en zal doorlopen tot 2023. De teams hebben op 7 oktober jl. een vijfdaagse workshop afgerond en afgesloten met een Innovatiemarkt waar de 'prototypes' innovatie aanpakken zijn gepresenteerd ter bespreking met partners en opdrachtgevers.
5.	Aanpassingen in de verblijfsregeling mensenhandel	1. Verschillende wijzigingen aan de verblijfsregeling mensenhandel		In oktober 2018 gerealiseerd ¹
		2. Herziening verblijfsregeling m.b.t. Dublinclaimanten		In augustus 2019 gerealiseerd ²
		3. Verkenning naar de toedracht achter de stijging van het aantal B8 aanvragen		Het WODC heeft aangegeven geen mogelijkheid te zien om deze verkenning uit te voeren. In de lijn van de visie van het WODC is geconcludeerd dat wetenschappelijk onderzoek naar de toedracht achter de stijging niet mogelijk is. De opsporingsdiensten werken voortdurend aan het verbeteren van hun informatiepositie over deze groep aangevers en er zijn en worden stappen ondernomen zijn om zicht te krijgen op mogelijke achterliggende criminele netwerken. ³ Tevens ter afdoening van de motie Segers Buitenweg (28638, nr 172)
		4. Evaluatie van de wijziging van de verblijfsregeling		Vanwege de Covid-19-omstandigheden en de invloed hiervan op de cijfers omtrent de B8/3-regeling kon een evaluatie tot op heden nog niet plaatsvinden. Er wordt gemonitord op welk moment de beschikbare gegevens wel een gedegen evaluatie kunnen opleveren. Het streven is om de evaluatie in 2022 af te ronden.

Legenda:

- Voltooid
- Doorlopend
- In uitvoering en volgens planning
- In uitvoering maar met vertraging
- Nog niet in uitvoering
- In (formele) consultatie
- Niet van toepassing

¹ WBV 2018/10.

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2018-2019, 28 638, nr. 165.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2019-2020, 28 638, nr. 183.

Opsporing van daders en facilitators

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
6.	Integrale aanpak aangekondigd bij brief van 28 juni 2019	1. Aanpassing verblijfsregeling	✓	Zie toelichting hierboven.
		2. Acties in de migratieketen	∞	Voor training van COA-personeel zie punt 1 van deze tabel. DT&V: tijdens het vertrekgesprek moet aan de Dublinclaimant worden medegedeeld dat de verantwoordelijke lidstaat geïnformeerd zal worden over de wens van de vreemdeling om aangifte van mensenhandel te willen doen. De afdeling Dublin vermeldt dit op het overdrachtsformulier. Indien de Dublinclaimant expliciet aangeeft hier niet akkoord mee te gaan wordt deze mededeling achterwege gelaten.
		3. Opsporing	✓	In augustus 2019 is het Landelijk Coördinatiecentrum (LCC) van de Politie ingericht. Hier worden de mensenhandel aangiften van B8-zaken, waaronder Dublinclaimanten centraal in behandeling genomen. Het Landelijk Parket (LP) van het Openbaar Ministerie neemt de aangiften ook centraal in behandeling. Indien een stapeling van aangiften mogelijkheden biedt tot een opsporingsonderzoek of andersoortige interventie wordt dit door het LCC en het LP gesignaleerd. Het LCC is in de staande politie organisatie opgenomen. Daarna wordt opnieuw bezien of verlenging wenselijk is. Relevante opsporingsinformatie die betrekking heeft op een strafbaar feit in een ander Europees land is via Europol met het betreffende land gedeeld. Waar de informatie betrekking had op Italië is deze ook gedeeld met de OM-liaison ter plaatse.
		4. Internationale samenwerking	∞	Zie activiteiten / producten onder "Voorkomen mensenhandel op migratieroutes en ondersteuning slachtoffers in herkomst- en transitlanden".

Legenda:

- ✓ Voltooid
- ∞ Doorlopend
- ☑ In uitvoering en volgens planning
- 🕒 In uitvoering maar met vertraging
- 🔄 Nog niet in uitvoering
- 🗨 In (formele) consultatie
- ✗ Niet van toepassing

Opsporing van daders en facilitators

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
7.	Pilot bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven	1. Borging van de lessen van de pilot bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven	✓	<p>Zowel bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven (hierna: Schadefonds) als bij de IND zijn de lessen uit de pilot geïmplementeerd. Het Schadefonds Geweldsmisdrijven en de IND hebben beiden toetsingskaders opgesteld om de aannemelijkheid van het slachtoffer-schap van mensenhandel (het Schadefonds) en de aannemelijkheid van het mensenhandelrelaas (IND) binnen hun eigen werkprocessen te beoordelen. Het nieuwe toetsingskader is per 1 augustus 2021 bij het Schadefonds opgenomen in de beleids-bundel. Het toetsingskader van de IND is op 12 oktober 2021 gepubliceerd. In deze openbare werkinstructie voor de beoordeling van de bijzondere individuele omstandig-heden wordt onder meer inzicht gegeven in de wijze van toetsing van de aannemelijk-heid van het mensenhandelrelaas. Openbaarmaking van deze instructie draagt bij aan meer openheid en transparantie in het besluitvormingsproces met betrekking tot het verlenen van een verblijfsvergunning.</p> <p>Om specifieke kennis met betrekking tot mensenhandelzaken binnen het Schadefonds te borgen is een medewerker aangesteld die onder meer verantwoordelijk is voor het leggen van contacten met verschillende organisaties en/of personen, die het team van juridische behandelaars van achtergrondinformatie kunnen voorzien over het fenomeen mensenhandel en regelmatig in gesprek blijven om ontwikkelingen en trends te volgen. De IND zal in dit kader in samenspraak met leden van de subcommissie en beslismedewerkers een professionaliseringsbijeenkomst organiseren .</p> <p>Het Schadefonds heeft ook een werkwijze ontwikkeld die meer ruimte biedt voor een hoorzitting binnen de bestaande procedure. De medewerkers van het Schadefonds hebben tegenwoordig voordat de beslissing op de aanvraag wordt genomen telefonisch contact met de slachtoffers. Op die manier kunnen tijdens dit gesprek eventuele onduidelijkheden worden besproken die onder andere de beslissing op het punt van de aannemelijkheid raken.</p> <p>Tot slot, vindt de Commissie Schadefonds Gewelds- misdrijven het van belang om het doel van en de gang van zaken rondom de hoorzitting aan het individuele slachtoffer, alsmede in het algemeen nader toe te lichten. Op de website van het Schadefonds zijn daarom verduidelijkingen aangebracht en veel gestelde vragen toegevoegd. Ook in de correspondentie met het slachtoffer, zoals in de ontvangstbevestiging van het bezwaarschrift, is aanvullende informatie opgenomen. Op die manier kan de eventuele spanning en onduidelijkheid bij slachtoffers worden weggenomen. Het Schadefonds start begin 2022 in dit kader ook met een project waarin alle brieven die vanuit het Schadefonds naar slachtoffers worden gestuurd begrijpelijker worden opgesteld (taalniveau B1).</p> <p>De IND beziet in elke zaak of het horen in eerste aanleg van toegevoegde waarde is. Daarbij is onder meer van belang of wat reeds in het dossier aanwezig is voldoende is om tot besluitvorming over te gaan en of het horen van het mogelijke slachtoffer niet voor hem/haar te belastend kan zijn.</p> <p>Horen in bezwaarfase vindt reeds plaats binnen de bestaande kaders.</p>

Legenda:

- ✓ Voltooid
- ∞ Doorlopend
- ☑ In uitvoering en volgens planning
- 🕒 In uitvoering maar met vertraging
- 🔄 Nog niet in uitvoering
- 🗨 In (formele) consultatie
- ✗ Niet van toepassing

Opsporing van daders en facilitators				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
8.	Integrale daderaanpak	1. Versterking positie RIEC's in de aanpak van mensenhandel	∞	De portefeuillehouders mensenhandel bij de RIEC's komen geregeld samen om actuele ontwikkelingen en best practices met elkaar te delen. JenV sluit bij deze overleggen aan om waar nodig de dwarsverbanden met andere trajecten binnen het programma aan te brengen.
9.	Aanpassing wettelijk kader	1. Verkenning mogelijkheid en wenselijkheid aanpassing 273f Sr.	✓	Door JenV is verkend of het mogelijk en wenselijk is om de strafbaarstelling van mensenhandel als geheel toegankelijker te maken en op onderdelen te verruimen, teneinde hiermee de bestrijding van mensenhandel te bevorderen. Allereerst is onderzocht welke ruimte internationale verdragen en richtlijnen bieden om dit artikel op nationaal niveau anders vorm te geven. Uit deze analyse is gebleken dat die ruimte er inderdaad is. Vervolgens is samen met partners uit de strafrechtketen en wetenschappers onderzocht hoe een eventuele herziening van de strafbaarstelling van mensenhandel zou kunnen worden vormgegeven. Uit deze gesprekken kwam naar voren dat een herziening van 273f Sr wenselijk is. Het is aan een volgend kabinet om te besluiten of artikel 273f Sr moet worden herzien. De resultaten van de verkenning kunnen daarbij worden betrokken.
10.	Internationale inzet opsporing	1. Deelname EMPACT THB, het EU-project voor operationele samenwerking tegen mensenhandel waaraan 29 landen en vier EU-agentschappen deelnemen. De deelname aan het EMPACT-project is multidisciplinair, waarbij politie, inspectie ISZW, KMar en OM nauw samenwerken.	∞	Nederland is sinds 2019 trekker van EMPACT THB. Binnen dit project is aandacht voor diverse vormen van uitbuiting waarbij in EU-verband multidisciplinair wordt samengewerkt. Onder leiding van Nederland wordt ingezet om de aanpak van mensenhandel verder te verbreden en te verdiepen. Naast informatie-uitwisseling, analyse en opsporing wordt ingezet op samenwerking met gemeenten en NGO's. Er is meer aandacht voor het criminele gebruik van internet en social media en nieuwe technologieën. Ook wordt vanuit EMPACT THB met niet-EU landen samengewerkt. En voorbeeld daarvan is het deelproject gericht op Vietnam waarvan Nederland deelprojectleider is. Voor 2022 zijn nieuwe deelprojecten gepland zoals een actie gericht op de mogelijkheden van de bestuurlijke aanpak, geleid door Spanje, en een actie gericht op kort verblijf locaties zoals Airbnb, en hotels gelinkt aan mensenhandel, geleid door Frankrijk.

Legenda:

✓ Voltooid

∞ Doorlopend

📅 In uitvoering en volgens planning

🕒 In uitvoering maar met vertraging

🔄 Nog niet in uitvoering

🗨️ In (formele) consultatie

✗ Niet van toepassing

Opsporing van daders en facilitators

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
11.	Financiële opsporing	1. Sancties tegen mensenhandelaren in Libië		Inzet voor instellen van sancties in VN- en EU-verband tegen leiders van mensenhandel en –smokkelnetwerken in belangrijke herkomst- en transitlanden, zoals eerder succesvol Nederlands initiatief in VNVR-verband voor sancties tegen mensenhandelaren in Libië.
		2. Liechtenstein initiatief		Het initiatief om samen te werken met de financiële sector ten behoeve van het traceren en bevriezen van tegoeden van mensenhandelaren, een initiatief van Liechtenstein in samenwerking met Australië, waar ook Nederland zich actief aan heeft gecommitteerd, zit momenteel in een tweede fase. De Financial Sector Commission against modern slavery and human trafficking (FSC), formeel gelanceerd in september 2018, heeft in de eerste fase van het Liechtenstein initiatief het document "Unlocking Potential: A Blueprint for Mobilizing Finance Against Slavery and Trafficking" opgesteld. Deze Blueprint is eind september 2019 gepubliceerd. In de huidige fase van het Liechtenstein initiatief richt Finance Against Slavery and Trafficking (FAST) zich op het delen en implementeren van de Blueprint, actieve betrokkenheid en implementatie door verschillende financiële sub sectoren, evenals promotie van de Blueprint.
		3. Thematische aanpak door de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU Nederland)		<p>De FIU-Nederland heeft sinds begin 2017 een thematische aanpak gericht op (verschillende vormen van) mensenhandel.</p> <p>In 2020 was de operationele inzet op dit thema met name gericht op publiek-private samenwerking in FEC (Financieel Expertise Centrum) verband. De FIU heeft nauw samengewerkt met de ISZW en de vier grootbanken binnen het FEC-PPS project 'Crimineel werkgeverschap: Het herkennen van witwassen bij uitbuitingssituaties in bankgegevens'. De samenwerking is gericht op het delen van kennis en expertise met de banken waardoor zij patronen van witwassen bij uitbuitingssituaties beter gaan herkennen en de kwaliteit van hun meldingen verbeterd wordt. Deze samenwerking heeft in 2021 vervolg gekregen.</p> <p>Daarnaast neemt de FIU sinds begin 2020 deel aan het Mensenhandel Field Lab gericht op de aanpak van seksuele uitbuiting, waarbij wordt getracht dit probleem op een innovatieve en multidisciplinaire manier aan te pakken. Dit Field lab zal begin 2022 worden afgerond.</p> <p>In 2021 heeft de FIU meer operationele capaciteit toegekend aan dit thema. Naast de onderzoeken met betrekking tot arbeidsuitbuiting wordt er ook financieel onderzoek gedaan naar seksuele uitbuiting, waarbij de dossiers worden verstrekt aan de desbetreffende AVIM.</p>

Legenda:

 Voltooid

 Doorlopend

 In uitvoering en volgens planning

 In uitvoering maar met vertraging

 Nog niet in uitvoering

 In (formele) consultatie

 Niet van toepassing

Adequate opvang en ondersteuning				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
11.	Financiële opsporing	4. Publiek-private samenwerking met de bankensector		Om nader te onderzoeken hoe in bankgegevens mensenhandel, corruptie en witwassen kunnen worden gedetecteerd om daarop het geld te volgen en ook de meest verantwoordelijken in de criminele netwerken te achterhalen, hebben zich in het COMCRIM-consortium drie banken, negentien publieke partijen waaronder de ISZW, FIU, het OM en de politieacademie en twaalf wetenschappers van de UvA en overige universiteiten verenigd. Onder complexiteitswetenschappen als overkoepelend kader zoekt dit interdisciplinaire financiële publiek-private onderzoekssamenwerkingsverband naar duurzame methoden om ondermijning niet alleen beter aan te pakken maar ook te voorkomen.
12.	Betere ondersteuning van gemeenten	1. 36 extra opvangplekken voor slachtoffers met multiproblematiek (OMM)		De opvangplekken zijn eind 2019 gecreëerd en inmiddels operationeel. De beschikbare middelen (2 miljoen) zijn structureel. Om de voortgang te bewaken blijven het ministerie van VWS, de VNG en CoMensha in gesprek met de opdrachtgevende gemeenten en de instellingen. Eind 2021 is een evaluatie naar deze nieuwe opvangplekken gestart.
13.	Voldoende opvang voor slachtoffers zonder verblijfsvergunning	1. Realisatie voldoende opvang binnen de Categorale Opvang Slachtoffers Mensenhandel		Momenteel zijn er voldoende opvangplekken voor slachtoffers in de bedenktijd bij de categorale opvang. De COSM is door de ministeries VWS en JenV aanbesteed. De nieuwe overeenkomsten treden per 1-1-2022 in werking en hebben een looptijd van minimaal 2 jaar met de optie tot 2x 1 jaar verlening.
14.	Verbeteren ondersteuning	1. Ontwikkeling hulp voor jongens en mannelijke slachtoffers		Koraal, Pretty Woman, Sterk Huis, Fier en Lumens ontwikkelen een passende methodiek van preventie, hulpaanbod tot nazorg voor jongens en mannen die slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting. Het onderzoek loopt tot eind 2021.
		2. Training signalering doelgroep jongens		Twee trainingen zijn ontwikkeld, één gekoppeld aan de preventietool en één training die breed ingezet kan worden bij diverse organisaties; (toekomstige) hulpverleners, politie, onderwijs, gemeenten zodat zij de dreiging van de problematiek bij deze specifieke doelgroep tijdig kunnen (h)erkennen.
		3. Effectiviteitsonderzoek zorgprogramma's seksuele uitbuiting		In navolging van de Commissie Azough, die als doel had opvang en hulpverlening aan slachtoffers van loverboyproblematiek in de jeugdhulp te verbeteren, startte een project om de zorg voor slachtoffers van loverboys te verbeteren. Het NJI ondersteunt vanuit het programma van ZonMw onderzoek naar de effectiviteit van deze zorgprogramma's. Dit project loopt door tot 2022.

Legenda:

- Voltooid
- Doorlopend
- In uitvoering en volgens planning
- In uitvoering maar met vertraging
- Nog niet in uitvoering
- In (formele) consultatie
- Niet van toepassing

Adequate opvang en ondersteuning

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
14.	Verbeteren ondersteuning	4. Pilots Trajectbenadering		Om te zorgen dat voor slachtoffers die vervolghulp nodig hebben na een residentiële behandeling en deze hulp goed aansluit op de initiële hulp, startte vier pilots om een zogenaamde trajectbenadering vorm te geven. Deze benadering moet bijdragen aan betere aansluiting van zorg en hulp. Voor de meeste slachtoffers is het namelijk niet realistisch om zonder steun de draad weer op te pakken. Het beoogde resultaat is meer zicht op de trajectbenadering en doorontwikkeling naar effectieve geïntegreerde behandelprogramma's voor slachtoffers van loverboys en deze meisjes en jonge vrouwen weer een beter perspectief op een 'normaal' leven te kunnen bieden. Dit project loopt tot eind 2021.
		5. Verbeteren opvang en ondersteuning voor meisjes die slachtoffers zijn van seksuele uitbuiting		Op 15 oktober 2020 vond een gesprek plaats tussen VWS, CoMensha, VNG, Valente, Jeugdzorg Nederland, Sterk Huis, Fier en Defence for Children over de uitkomsten van een onderzoeksrapport van Defence for Children. Zij pleiten voor doorlopende, specialistische zorg voor meisjes die slachtoffers zijn van seksuele uitbuiting. Aan de hand van de hoofdconclusies van het rapport is met de partners gesproken over verdere verbetermogelijkheden. Met dit gesprek deed de minister van VWS een toezegging af (8979).

Legenda:

- Voltooid
- Doorlopend
- In uitvoering en volgens planning
- In uitvoering maar met vertraging
- Nog niet in uitvoering
- In (formele) consultatie
- Niet van toepassing

Actielijn 2: Doorontwikkeling van de aanpak van arbeidsuitbuiting

Signalering en preventie				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
15.	Signalering en preventie	1. Onderzoek naar de sociale norm rond arbeidsuitbuiting t.b.v. het bevorderen van de bewustwording	✓	Bewustwording: De campagne #daspaseerlijk (najaar 2019) is onderdeel van een bredere aanpak om de norm voor eerlijk werk duidelijk te stellen. Onder de noemer #daspaseerlijk richt de Inspectie SZW zich op werkgevers en werknemers in relevante sectoren. De campagne ondersteunt daarmee meerdere programma's, waaronder Programma Arbeidsuitbuiting en loopt een aantal jaren door. Het onderzoek naar de sociale norm heeft geen doorgang gevonden.
		2. Onderzoek naar groepen die kwetsbaar zijn voor uitbuiting, t.b.v. specifieke interventies	✓	De Inspectie SZW heeft onderzoek gedaan naar kwetsbare groepen en mogelijke interventies. Deze onderzoeken zijn waar mogelijk gedeeld met ketenpartners, maar gezien de vertrouwelijke informatie niet openbaar gemaakt.
		3. In gesprek gemeente t.b.v. herkenning signalen	✓	Op 26 oktober 2020 is er in samenwerking met de VNG een webinar georganiseerd voor gemeenten m.b.t. de aanpak van arbeidsuitbuiting. Daarnaast wordt er een handreiking ontwikkeld door SZW, JenV en CCV om toezichhouders, bij o.a. de gemeenten handvatten te geven in de aanpak van arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling.
		4. Voorlichting voor speciale doelgroepen	✓	Eind 2020 is de website WorkinNL.nl gelanceerd. Deze website geeft de doelgroep van arbeidsmigranten informatie over eerlijk, gezond en veilig werken, wonen en leven in Nederland. De website wordt beheerd samen met FairWork die benadeelde arbeidsmigranten kan ondersteunen.
		5. Verbetering website TeamWork	✗	De website TeamWork is gearchiveerd. Er is voor gekozen om de Wegwijzer Mensenhandel als voornaamste bron van informatie over mensenhandel te positioneren. Er wordt nog wel gekeken of de European Labour Authority de informatie van de TeamWork op hun website kan publiceren.

Legenda:

- ✓ Voltooid
- ∞ Doorlopend
- 📅 In uitvoering en volgens planning
- 🕒 In uitvoering maar met vertraging
- 🔄 Nog niet in uitvoering
- 🗨️ In (formele) consultatie
- ✗ Niet van toepassing

Opsporing en handhaving				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
16.	Opsporing	1. Uitbreiding capaciteit Inspectie SZW		De capaciteit bij de Inspectie SZW is uitgebreid. Extra inspecteurs en rechercheurs worden ingezet bij de aanpak van arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling. Ook is er een expert Mensenhandel aangesteld.
		2. Informatieplein mensenhandel		Het informatieplein is een intern overleg waarin op basis van een wegingskader besloten wordt of een melding met signalen van arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling bestuursrechtelijk of strafrechtelijk wordt aangepakt.
		3. Verkenning van mogelijke verdere initiatieven om een bijdrage te blijven leveren aan de strijd tegen arbeidsuitbuiting van Aziatische risicogroepen.		Inspectie SZW organiseert jaarlijks met Europol de internationale actieweek tegen arbeidsuitbuiting vanuit het European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats (EMPACT). Tijdens de laatste actieweek, juni 2021, heeft Inspectie SZW o.a. inspecties uitgevoerd in nagelstudio's. In Europees verband is de focus op Aziatische horeca opgenomen in het Operational Action Plan Empact THB Labour Exploitation.
17.	Handhaving	1. Inrichting van een quick response team		Er is een 'quick response team' opgezet voor spoedeisende zaken van ernstige benadeling, dat wordt ingezet bij crisissituatie.

Legenda:

- Voltooid
- Doorlopend
- In uitvoering en volgens planning
- In uitvoering maar met vertraging
- Nog niet in uitvoering
- In (formele) consultatie
- Niet van toepassing

Ondersteuning van (mogelijke) slachtoffers van arbeidsuitbuiting

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
18.	Ondersteuning van slachtoffers	1. Verkenning verbetering aanpak arbeidsuitbuiting.	✓	Er is een verkenning afgerond vanuit SZW en JenV met betrokken partijen (FNV, CoMensha, FairWork, BNRM, Inspectie SZW, OM, VNG) om te kijken naar verbeteringen in de aanpak van arbeidsuitbuiting, om slachtoffers van ernstige benadeling beter bij te staan en om het terugkrijgen van achterstallig loon te verbeteren. Deze verkenning is afgerond. Resultaten van de verkenning zijn onder andere de handreiking van een integrale aanpak van arbeidsuitbuiting en de verkenning naar de mogelijkheid tot aanpassing van artikel 273f Sr.
		2. Aanstelling apart team voor arbeidsuitbuiting	✓	Sinds januari 2019 is bij ISZW een vaste pool van gecertificeerde onderzoekers mensenhandel verantwoordelijk voor het proces van intake en aangifte. Daarnaast bestaat sinds 1 juni 2020 een researchteam met als taakaccent arbeidsuitbuiting. In dit team werken de gecertificeerde onderzoekers mensenhandel die intake en aangifte uitvoeren, alsook onderzoekers die strafrechtelijk onderzoek doen naar arbeidsuitbuiting. De capaciteit van dit team wordt in 2021 en 2022 stapsgewijs uitgebreid.
		3. Pilot begeleiding naar nieuw werk.	✓	De pilot om slachtoffers van arbeidsuitbuiting te bemiddelen naar nieuw en eerlijk werk door FairWork en CoMensha is afgerond. De resultaten en opvolging van de pilot zullen nog besproken worden.
		4. Trajecten bescherming arbeidsmigranten.	∞	De afgelopen twee jaar zijn bij SZW ook veel nieuwe trajecten gestart die raken aan de aanpak van arbeidsuitbuiting, zoals de integrale aanpak van misstanden bij arbeidsmigranten en het opzetten van een Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten. Ook het verkennen een verplichte certificering voor uitzendbureaus, zal naar verwachting bijdragen aan het stoppen van arbeidsuitbuiting door malafide uitzenders aan te pakken.

Legenda:

✓ Voltooid

∞ Doorlopend

📅 In uitvoering en volgens planning

📅⌚ In uitvoering maar met vertraging

🔄 Nog niet in uitvoering

🗨️ In (formele) consultatie

✗ Niet van toepassing

Actielijn 3: Voorkomen van slachtofferschap en daderschap

Preventie gericht op jongeren in Nederland				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
19.	Preventie gericht op jongeren	1. Aanpak criminele uitbuiting		<p>Vanuit het programma Samen tegen mensenhandel wordt actief samengewerkt met het Breed Offensief tegen Ondernijnde Criminaliteit in het kader van criminele uitbuiting om te komen tot een integrale aanpak. Centraal staat hierin het voorkomen van criminele carrières. Bij deze carrières kan soms sprake zijn van dwang. Als onderdeel van die integrale aanpak voert het CKM, met subsidie van JenV, onderzoek uit naar de aard en omvang van criminele uitbuiting in relatie tot andere vormen van criminaliteit waaronder drugscriminaliteit. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in 13 grote en middelgrote gemeenten verspreid door heel Nederland. De uitkomsten van dit onderzoek worden in de eerste helft van 2022 verwacht.</p> <p>Ook voert het CKM op dit moment in samenwerking met het RIEC Noord-Holland een haalbaarheidsonderzoek uit naar de meerwaarde van een online hulpplatform waar slachtoffers van gedwongen criminaliteit met hulpverleners in gesprek kunnen met het doel hen uit de situatie te halen.</p>
		2. Proactieve benadering van (potentiële) slachtoffers door middel van online outreachment		Het CKM voert een proef uit om online in contact te komen met mogelijke slachtoffers van seksuele uitbuiting. Hiervoor wordt een getraind team van zorgprofessionals uitgerust met de technische tools om proactief in contact te komen met mogelijke slachtoffers. Deze tools zijn momenteel in ontwikkeling. In de komende periode worden de eerste (potentiële) slachtoffers benaderd.
		3. Sexting seminar		We geven een impuls aan de cultureel-sensitieve aanpak van exposing en sexting en de negatieve gevolgen hiervan zoals sextortion en seksuele uitbuiting. Er wordt gewerkt aan een seminar over de cultuur sensitieve aanpak van exposing en sexting en de negatieve gevolgen hiervan, mede door Covid-19 heeft deze vertraging opgelopen. De uitvoering kan door een nieuw kabinet worden opgepakt.
		4. Resocialisatie en recidive van daders van mensenhandel		Naar aanleiding van de meest recente Dadermonitor van de Nationaal Rapporteur wordt bekeken hoe onderzocht kan worden bij welke jonge daders van seksueel geweld na afloop van reclasseringstoezicht zorgen blijven bestaan die passende resocialisatie in de weg staan, wat voor zorgen dit zijn en hoe deze jongeren het beste geholpen kunnen worden. Momenteel vinden verkennende gesprekken plaats met betrokken partijen over hoe deze kennis het beste verkregen kan worden.

Legenda:

- Voltooid
- Doorlopend
- In uitvoering en volgens planning
- In uitvoering maar met vertraging
- Nog niet in uitvoering
- In (formele) consultatie
- Niet van toepassing

Maatregelen rondom klanten die seks kopen van minderjarigen				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
20.	Bewustwording van (mogelijke) klanten (mede n.a.v. Motie 28 638, nr. 166)	1. Communicatiecampagne		Een uitgebreide communicatiecampagne over verantwoord klantengedrag wordt voorbereid en gaat eind 2021 van start. Doelstelling van de communicatiestrategie is om te voorzien in feitelijke achtergrondinformatie en het bieden van een handelingsperspectief voor klanten.
		2. Online bewustwording; voorlichting aan individuen die via online platforms (mogelijk) op zoek zijn naar betaalde seks met minderjarigen		Afgelopen jaar hebben er gesprekken plaatsgevonden over de mogelijkheden om ten behoeve van preventie een campagne te lanceren met fictieve profielen. Het Ministerie van JenV heeft geen mogelijkheid gevonden om op een verantwoorde wijze een campagne te starten met fictieve profielen door niet-opsporingsambtenaren ten behoeve van preventie van seks tegen betaling met minderjarigen en/of uitbuiting. Zo dient onder meer onder alle omstandigheden voorkomen te worden dat strafbaar gedrag uitgelokt wordt en dient voorkomen te worden dat persoonsgegevens van betrokkenen verwerkt kunnen worden. Preventie binnen het digitale domein, en waar mogelijk op online advertentieplatforms, zal een belangrijk onderdeel zijn van de campagne gericht op verantwoord klantengedrag.
		3. Buitenlandse bewustwording; bewustwording rondom kinderseksstoerisme		De campagne Don't look Away in de strijd tegen kinderseksstoerisme is in 2019 opnieuw gelanceerd, gecoördineerd door Defence for Children-ECPAT. De campagne is bedoeld om reizigers bewust te maken van het fenomeen kinderseksstoerisme, zodat ze daarvan melding kunnen maken van misstanden.
		4. Diverse initiatieven binnen de Mensenhandel Field Lab (MFL).		Binnen de Mensenhandel Field Lab (MFL) wordt er ook aandacht besteed aan de rol van klanten. Deze ontwikkelingen zijn nog te pril om over te rapporteren.
21.	Het in beeld brengen van het klantenprofiel en strafoplegging	1. Onderzoek van het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM) naar profiel en strafoplegging klanten.		Het onderzoek wordt momenteel uitgevoerd en wordt in voorjaar 2022 verwacht.
		2. Onderzoek van het WODC naar straffen voor seksueel misbruik van minderjarigen		Het onderzoek wordt momenteel uitgevoerd en wordt in voorjaar 2022 verwacht.

Legenda:

Voltooid

Doorlopend

In uitvoering en volgens planning

In uitvoering maar met vertraging

Nog niet in uitvoering

In (formele) consultatie

Niet van toepassing

Maatregelen rondom klanten die seks kopen van minderjarigen				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
22.	Expliciet aanpakken van klanten voor uitbuiting van 16minners en verkennen van nadere juridische aanpak van klanten	1. (Juridisch) verkennen wat de mogelijkheden zijn om seks met een minderjarige onder de zestien jaar oud nader te expliciteren bij de vervolging van klanten.		Dit punt is met onder meer met wetenschappers en OM besproken. Het Kabinet wil in het wetsvoorstel seksuele misdrijven bij zestienminners het betalingsaspect als strafverzwarende omstandigheid opnemen. Hierbij is het irrelevant of aannemelijk is dat er voor de verdachte aanwijzingen zijn dat sprake is van uitbuiting of dat er daadwerkelijk sprake is van uitbuiting in strafrechtelijke zin. Bovendien wordt in de memorie van toelichting de rol van de klant geëxpliciteerd als één van de oorzaken voor het kunnen voortbestaan van seksuele uitbuiting. Deze punten zullen daarom worden betrokken bij het opstellen van een volgende versie van het wetsvoorstel seksuele misdrijven.
23.	In gesprek met het bedrijfsleven	1. IMVO-traject (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen).		<p>Uitgangspunt voor het gesprek met bedrijven over hun verantwoordelijkheid ten aanzien van mensenrechten in de waardeketen zijn de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPs). Volgens deze richtlijnen behoren bedrijven, door middel van het toepassen van gepaste zorgvuldigheid, zogenaamde due diligence, risico's voor mens en milieu binnen hun keten in kaart te brengen, aan te pakken en in de toekomst te voorkomen. Mocht uit de gepaste zorgvuldigheid blijken er dat in een bepaalde sector sprake is van het risico op gedwongen arbeid, dan behoren bedrijven deze risico's te voorkomen en aan te pakken. In het Regeerakkoord is vastgelegd dat wordt bezien of en zo ja, welke dwingende maatregelen genomen kunnen worden op het terrein van IMVO. Voor de uitvoering van deze afspraak is het project "IMVO-maatregelen in perspectief" opgezet. De uitkomsten van dit project zijn met de Kamer gedeeld door de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking op 16 oktober 2020 in de Kamerbrief met de nota 'Van voorlichten tot verplichten: een nieuwe impuls voor internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemerschap' (Kamerstuk 2020Z19175).</p> <p>Het kabinet werkt bouwstenen uit voor een brede gepaste zorgvuldigheidsverplichting en richt zich daarbij primair op beïnvloeding van Europa. Een wetgevend voorstel van de Europese Commissie voor een gepaste zorgvuldigheidsverplichting wordt voor het einde van 2021 verwacht. Mocht een effectief en uitvoerbaar voorstel Europees niet van de grond komen, liggen de bouwstenen klaar voor het invoeren van nationale dwingende maatregelen. Hierover is op 5 november jl. een brief aan de Tweede Kamer verzonden (kenmerk: BZDOC750040436-92).</p>

Legenda:

- Voltooid
- Doorlopend
- In uitvoering en volgens planning
- In uitvoering maar met vertraging
- Nog niet in uitvoering
- In (formele) consultatie
- Niet van toepassing

Voorkomen mensenhandel op migratieroutes en ondersteuning slachtoffers in herkomst- en transitlanden

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
24.	Tegengaan mensenhandel op migratieroute en ondersteuning slachtoffers in herkomst- en transitlanden	1. Versterking nationale wetgeving in herkomst- en transitlanden	∞	In Mali, Niger, Senegal, Gambia en de Ivoorkust financiert Nederland het programma PROMIS van het VN Bureau voor Drugs en Criminaliteit (UNODC) en het kantoor van de Hoge Vertegenwoordiger voor Mensenrechten (OHCHR), gericht op het verbeteren van nationale wetten en beleid betreffende mensenhandel en -smokkel. Door deze steun is in Mali, Senegal, Gambia concept-wetgeving tegen mensenhandel en -smokkel opgesteld, in Ivoorkust is nieuwe wet aangenomen.
		2. Capaciteitsopbouw zodat de landen beter in staat zijn om mensenhandel op te sporen.	∞	BZ financiert in verschillende landen capaciteitsopbouw op het gebied van mensenhandel. Via PROMIS ondersteunt Nederland capaciteitsopbouw gericht op opsporing, onderzoeken en vervolgen van mensenhandel in West-Afrika. In Noord-Afrika financiert BZ een programma gericht op versterking van financiële onderzoekstechnieken. In Nigeria wordt het ontwikkelen van een standaardtraining voor de <i>Nigerian Immigration Service</i> gefinancierd, waar mensenhandel in wordt meegenomen.
		3. Regionale samenwerking bevorderen tussen verschillende herkomst- of transitlanden op het thema mensenhandel.	∞	Internationale samenwerking, zowel tussen herkomstlanden van slachtoffers van mensenhandel, transitlanden en aankomstlanden, is noodzakelijk om mensenhandelnetwerken geheel in zicht te krijgen en op te rollen. Via UNOCD worden regionale trainingen verzorgd zodat opsporingsambtenaren met elkaar in contact komen, wordt contact tussen West-Afrika en Europese landen gefaciliteerd en is een conferentie over informatie-uitwisseling georganiseerd.
		4. Bewustwording creëren over de risico's slachtoffer te worden van mensenhandel	∞	BZ financiert via het COMPASS programma van de Internationale Organisatie voor Migratie bewustwordingscampagnes. Het doel is om personen en hun gemeenschappen in staat te stellen geïnformeerde en bewuste keuzes te maken over migratie en de risico's om slachtoffer te worden van mensenhandel- en smokkel. Dit wordt o.a. in andere landen in West-Afrika, en in, de Hoorn van Afrika en in het Midden-Oosten, uitgevoerd waar ook het risico om slachtoffer te worden van mensenhandel een belangrijke plaats inneemt.
		5. Gestrande migranten bescherming bieden.	∞	Bij irreguliere migratie lopen migranten een groot risico om in de handen van mensenhandelaren te vallen. Nederland financiert daarom IOM en de hoge commissaris voor de Vluchtelingen (UNHCR) bij het verzorgen van opvang voor deze migranten, in Noord-Afrikaanse landen en Niger. Deze organisaties geven gespecialiseerde hulp aan migranten, zoals psychosociale hulp, waaraan bij slachtoffers van mensenhandel grote behoefte bestaat.
		6. Via vrijwillige terugkeer de mogelijkheid van een veilige terugkeer naar land van herkomst bieden.	∞	Ook bevorderen IOM en UNHCR vrijwillige terugkeer naar het land van herkomst, respectievelijk hervestiging. Hiermee bieden zij kwetsbare migranten een alternatief voor verblijf in het transitland of voortzetting van hun reis, zonder de risico's op mensenhandel. Slachtoffers van mensenhandel krijgen hierbij speciale hulp, bijvoorbeeld psychosociale steun of bijzondere opvang indien nodig.

Legenda:

- ✓ Voltooid
- ∞ Doorlopend
- 📅 In uitvoering en volgens planning
- 🕒 In uitvoering maar met vertraging
- 🔄 Nog niet in uitvoering
- 📄 In (formele) consultatie
- ✗ Niet van toepassing

Voorkomen mensenhandel op migratieroutes en ondersteuning slachtoffers in herkomst- en transitlanden

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
24.	Tegengaan mensenhandel op migratieroute en ondersteuning slachtoffers in herkomst- en transitlanden	7. Toezegging van de Staatssecretaris van Justitie op 27 mei 2021 om in gesprek te gaan met de Minister van Buitenlandse Zaken over het lot van Jezidi's	∞	Op ambtelijk niveau heeft een gesprek plaatsgevonden tussen het ministerie van JenV en het ministerie van BZ waarbij geconcludeerd is dat Nederland zich op verschillende manieren inzet voor slachtoffers van ISIS. Voor een gedetailleerd overzicht van deze activiteiten wordt verwezen naar de op 28 oktober jl. aan uw Kamer verzonden beantwoording van de kamervragen van de leden Van Dijk en Van Nispen (SP) (kenmerk: 2021D40459) en de verschillende verslagen van de debatten waarbij dit onderwerp ook aan de orde is geweest (met kenmerken: TK 29754, nr 619; TK 29754, nr 618; TK 32735, nr 332).

Legenda:

- ✓ Voltooid
- ∞ Doorlopend
- 📅 In uitvoering en volgens planning
- 📅⌚ In uitvoering maar met vertraging
- 🔄 Nog niet in uitvoering
- 🗨️ In (formele) consultatie
- ✗ Niet van toepassing

Voorkomen mensenhandel op migratieroutes en ondersteuning slachtoffers in herkomst- en transitlanden

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
25.	Intensivering aanpak tegen mensenhandel (motie Kuik/Voordewind)	Motie Kuik/Voordewind verzoekt om binnen de aanpak van de grondoorzaken van migratie in kaart te brengen hoe herkenning, signalering en preventie van mensenhandel kan worden versterkt en op basis van deze resultaten hierop te intensiveren. Hieruit volgen de volgende drie intensiveringen.	✓ / 📅	<p>1.1 Nigeria heeft het grootste aantal slachtoffers mensenhandel wereldwijd en staat bovenaan de lijst van slachtoffers van mensenhandel in Nederland. In nauw overleg met de operationele diensten is daarom gekozen om de bestaande inzet in Nigeria uit te breiden.</p> <ul style="list-style-type: none"> Via een programma om operationele samenwerking tussen het Nigeriaanse Agentschap tegen Mensenhandel (NAPTIP) en haar Nigerijnse counterpart op te zetten (1,6 mln. EUR, looptijd 2020-2022, ICMPD). Daarnaast wordt capaciteit van verschillende anti-mensenhandel-eenheden in Nigeria opgebouwd. Dit is een uitbreiding van het reeds bestaande PROMIS-programma met UNODC en OHCHR. (2,5 mln. EUR, looptijd 2020-2024, UNODC en OHCHR). Ook via COMPASS wordt mensenhandel in Nigeria aangepakt. <p>1.2 UNODC en andere organisaties zien daarnaast een verplaatsing van mensenhandel en –smokkelroutes, waardoor Tsjad en Burkina Faso transitlanden voor mensenhandel en –smokkel zijn geworden. Het PROMIS-programma is daarom uitgebreid naar Tsjad en Burkina Faso om wetgeving te versterken en capaciteit van opsporingseenheden op te bouwen (2,2 mln. EUR, looptijd 2020-2024, UNODC).</p> <p>1.3 Tenslotte heeft Mali zich ontwikkeld tot één van de belangrijkste transitlanden voor migratie en mensenhandel. NL financiert vanaf dit jaar via het EU Trust Fund for Africa het Common Operational Partnership, waarbij Franse en Spaanse politieagenten twee jaar dagelijks operationeel samenwerken met een Malinese politiebrigade, gespecialiseerd in mensenhandel en –smokkel, waarbij zij hen trainen in moderne onderzoekstechnieken. Voorbereidingen voor dit project gaan door, ondanks de huidige politieke instabiliteit in het land. (3 mln. EUR, looptijd 2020-2022, EUTF).</p>

Legenda:

✓ Voltooid

∞ Doorlopend

📅 In uitvoering en volgens planning

📅⌚ In uitvoering maar met vertraging

🔄 Nog niet in uitvoering

🗨️ In (formele) consultatie

✗ Niet van toepassing

Voorkomen mensenhandel op migratieroutes en ondersteuning slachtoffers in herkomst- en transitlanden

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
25.	Intensivering aanpak tegen mensenhandel (motie Kuik/Voorde-wind)	2. Intensivering binnen migratiedialogen: Het bestrijden van mensenhandel en voorkoming van slachtofferschap is bij uitstek een thema waarop bron-, transitie- en bestemmingslanden elkaar kunnen vinden. Om internationale samenwerking te bevorderen zet NL in op internationale samenwerking in de bestrijding van mensenhandel, binnen bilaterale migratiedialogen en op regionaal niveau via bijvoorbeeld het Khartoem-proces.	✓ / 	<p>2.1 Op bilateraal vlak is gekozen de nadruk te leggen op een versterkte samenwerking met Mali, wanneer de politieke situatie dit toelaat, en Nigeria. De geplande migratieconsultaties met Nigeria, waarbij mensenhandel het hoofdthema is, moesten vanwege Covid-19 worden uitgesteld naar voorjaar 2022.</p> <p>2.2 In maart 2020 werd Nederland voorzitter van het Khartoum Process: de migratiedialoog tussen landen van herkomst, transitie en bestemming in de Hoorn van Afrika en Europa. De geplande fysieke thematische bijeenkomsten konden vooralsnog geen doorgang vinden vanwege Covid-19. Om de dialoog en samenwerking over het voor Nederland belangrijke thema mensenhandel toch aandacht te geven, is met ICMPD (secretariaat van het Khartoum Process) een serie van 4 webinars opgezet over de respectievelijke 4-p aanpak. Nederland onzocht momenteel of een fysieke mensenhandel thematische bijeenkomst mogelijk is in de nabije toekomst.</p>
		3. Versterking samenwerking met de NL operationele diensten. Niet alleen BZ/BHOS zet zich in tegen mensenhandel in het buitenland, maar ook de operationele diensten leveren inspanningen hierop. Het afgelopen jaar heeft BZ het initiatief genomen om de verschillende Nederlandse inspanningen beter op elkaar aan te laten sluiten, met operationele inzet op Nigeria als pilot.	✓ / 	3.1 Maandelijks overleg tussen de IND, DT&V, KMar, Politie, het OM, JenV en BZ. Hier wordt de huidige en toekomstige operationele inzet van de betrokken partijen tegen mensenhandel besproken en wordt gezien waar deze inspanningen elkaar kunnen versterken. Bij prioritaire landen op het gebied van mensenhandel, zoals Nigeria, wordt daarnaast door BZ één keer per drie maanden een interdepartementale coördinatie-sessie georganiseerd waarin dieper in kan worden gegaan op de migratie/mensenhandel-strategie op een bepaald land. Op deze manier wordt een integrale aanpak nagestreefd.
		De uitvoering van de motie moet gezien worden binnen de beperkingen van Covid-19. De nieuwe projecten houden rekening met de Covid-19 situatie.		

Legenda:

- Voltooid
- Doorlopend
- In uitvoering en volgens planning
- In uitvoering maar met vertraging
- Nog niet in uitvoering
- In (formele) consultatie
- Niet van toepassing

Aandacht voor potentiële slachtoffers mensenhandel binnen het visumbeleid

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
26.	Verbeterde aandacht voor slachtoffers mensenhandel binnen het visumbeleid	1. E-learning module om consulaire medewerkers te trainen op het herkennen van signalen van mensenhandel en mensensmokkel.	✓	Door de directie Consulaire Zaken en Visumbeleid van het ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ) is in samenspraak met relevante ketenpartners een E-learning module Mensenhandel en Mensensmokkel ontwikkeld. De cursus is verplicht voor alle consulaire beslismedewerkers. De module bestaat uit een theorie- en praktijkgedeelte. Doelgroep zijn de consulaire medewerkers van het ministerie van BZ. Aan de hand van casuïstiek wordt bij medewerkers bewustwording gecreëerd en worden zij getraind in het herkennen van signalen van mensenhandel en mensensmokkel. De module is eveneens naar het Engels vertaald voor de Front Office medewerkers op de posten.

Maatregelen om advertentieplatforms te verplichten seksuele uitbuiting van kinderen via advertenties op alle mogelijke manieren op hun platform tegen te gaan

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
27.	Tegengaan van seksuele uitbuiting op online platforms	1. In gesprek met online advertentie platforms 2. Campagne gericht op verantwoord klantgedrag, o.a. focus op online advertentieplatforms	⌚	Er wordt een gesprek gepland met online advertentieplatforms om de gedragscode te evalueren die zij in 2018 hebben opgesteld. Mijn departement zal om die reden aansluiten bij een gesprek dat vanuit Mensenhandel Field lab team zal worden geïnitieerd. Het Mensenhandel Field Lab team ontfermt zich momenteel over de problematiek van online seksuele uitbuiting van minderjarigen op online platforms voor vraag- en aanbod van betaalde seks. Overigens zal ook binnen de campagne gericht op verantwoord klantgedrag waar mogelijk worden ingezet op het plaatsen van advertenties op dergelijke online platforms.

Legenda:

- ✓ Voltooid
- ∞ Doorlopend
- 📅 In uitvoering en volgens planning
- 🕒 In uitvoering maar met vertraging
- 🔄 Nog niet in uitvoering
- 🗨️ In (formele) consultatie
- ✗ Niet van toepassing

Actielijn 4: Versterken van de gemeentelijke aanpak van mensenhandel

Versterking signalering mensenhandel door gemeenten/ uitwerking van de IBP-afspraken				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
28.	Versterking signalering door gemeenten / Uitwerking IBP-afspraken	1. Onderzoek naar aard en omvang meting op regionaal niveau		Regioplan voert een onderzoek uit naar verschillende vormen van uitbuiting en naar de huidige trends en fenomenen, met bijzondere aandacht daarbinnen voor vakantieparken en bouwplaatsen en naar criminele uitbuiting in relatie tot drugs-criminaliteit. Dit onderzoek is eind 2021 gereed. Tevens levert dit onderzoek van Regioplan naar verwachting ook aanknopingspunten voor andere gemeenten om meer zicht te krijgen op slachtoffers.
		2. Ontwikkelen Handvatten voor gemeenten en het Kader mensenhandel voor gemeenten		Het kader mensenhandel voor gemeenten is op 1 februari 2021 gepubliceerd in aanvulling op het Kompas Mensenhandel. Het kader is beschikbaar via https://vng.nl/nieuws/kader-aanpak-mensenhandel-biedt-gemeenten-houvast . De VNG heeft het afgelopen jaar samen met partners gewerkt aan een implementatieplan voor het kader, zodat gemeenten het instrument optimaal gaan gebruiken.
		3. Realiseren landelijk netwerk zorgcoördinatie		Met middelen vanuit VWS en JenV ondersteunt CoMensha de regio's bij het organiseren van de functie van zorgcoördinator. Kijkende naar centrumgemeenten vrouwenopvang ligt de landelijke dekkingsgraad van zorgcoördinatie volgens CoMensha op 94% en hebben 33 van de 35 centrumgemeenten zorg coördinatie. Binnen enkele regio's is de dekkingsgraad van zorgcoördinatie uitgebreid. De inzet is nog steeds om voor het einde van het jaar de landelijke dekkingsgraad compleet te hebben. Het goed en landelijk dekkend uitvoeren van de zorgcoördinatie, niet alleen in de centrumgemeenten, maar ook in de regiogemeenten, vraagt blijvende aandacht.
		4. Pilots regionale aanpak mensenhandel		JenV, SZW en VWS financieren in drie regio's pilots voor de regionale aanpak van mensenhandel. Elke regio kent haar eigen focus op doorontwikkeling van de aanpak voor één van mensenhandelvormen. De pilots lopen door tot 2024. De bevindingen en good practices worden breed gedeeld met de andere regio's in Nederland.
		5. Verkenning naar inzet DIGW door gemeenten.		Het ministerie van Justitie en Veiligheid is samen met de politie, het Expertisecentrum Mensenhandel Mensensmokkel (EMM), het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), de VNG en CoMensha een verkenning begonnen om te bezien of (een gedeelte van) de Domein overstijgend Informatiegestuurde werkwijze (DIGW), die is ontwikkeld door de politie, ook toegepast kan worden bij gemeenten. Dit zou gemeenten kunnen helpen bij de signalering van mensenhandel.

Legenda:

- Voltooid
- Doorlopend
- In uitvoering en volgens planning
- In uitvoering maar met vertraging
- Nog niet in uitvoering
- In (formele) consultatie
- Niet van toepassing

Borging van de bestuurlijke aanpak op nationaal niveau				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
29.	Borging bestuurlijke aanpak	1. Bestuurlijk netwerk mensenhandel	∞	In oktober 2020 hebben de VNG en het ministerie van Justitie en Veilig een Bestuurlijk Overleg mensenhandel opgericht voor de regionale portefeuillehouders mensenhandel. Dit bestuurlijk netwerk faciliteert het uitwisselen van best-practices en het verbeteren van de regionale sturing en ketensamenwerking rondom mensenhandel evenals de samenwerking tussen landelijk, regionaal en lokaal niveau. Het bestuurlijk netwerk komt driemaal per jaar samen komt en is ondertussen goed geborgd.
		2. Longread opstellen	✓	Door de VNG en CoMensha is de Longread Mensenhandel in Nederland ontwikkeld. Het betreft een online journalistieke uiteenzetting met ervaringen van zowel slachtoffers als professionals - van gemeenten tot OM. De longread is op 12 november 2020 gepresenteerd.

Actielijn 5: Delen van kennis en informatie

Informatiedeling in het mensenhandel domein				
Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
30.	Duidelijkheid over de mogelijkheden voor informatiedeling binnen het mensenhandeldomein	1. Handreiking	✓	In 2020 is een handreiking opgesteld die inzicht geeft in de mogelijkheden voor informatiedeling binnen het bredere mensenhandeldomein (opsporing, vervolging en zorg en opvang). Dit heeft enerzijds geresulteerd in een voldragen instrument dat handvatten biedt voor de dagelijkse praktijk en anderzijds inzicht in bestaande (blijvende) belemmeringen.
		2.	🔄	In vervolg op het publiceren van de Handreiking zal gezien worden in welke deelgebieden informatie-uitwisseling nog niet voldoende plaats kan vinden en wat nodig is om dit wel mogelijk te maken.

Legenda:

- ✓ Voltooid
- ∞ Doorlopend
- 📅 In uitvoering en volgens planning
- 📅🔄 In uitvoering maar met vertraging
- 🔄 Nog niet in uitvoering
- 🗨️ In (formele) consultatie
- ✗ Niet van toepassing

Lerend netwerken

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
31.	Aandacht voor het onderwerp mensenhandel genereren en best practices uitwisselen.	Initiëren / ondersteunen van netwerkbijeenkomsten om best practices uit te wisselen:	✓	Om het leren van elkaar te vergemakkelijken hebben talloze netwerkbijeenkomsten plaatsgevonden. Dit werd deels op initiatief van departementen georganiseerd maar veelal ook op initiatief van partners in het programma. Op 1 oktober 2020 vond de meest recente netwerkbijeenkomst plaats die vanuit de ministeries samen met CoMensha en de VNG is voorbereid.
			∞	Het afgelopen jaar hebben de fysieke bijeenkomsten plaatsgemaakt voor verschillende webinars over onder meer de gemeentelijke aanpak, de aanpak van arbeidsuitbuiting en integrale samenwerking.
			✓	Daarnaast is een online platform gerealiseerd op LinkedIn om ook online een gemeenschap te bouwen. Via deze pagina zijn ook dit jaar verschillende initiatieven gedeeld met het brede netwerk.
			∞	Sinds 2018 is een landelijke Expertgroep aanpak Loverboyproblematiek ingericht om met dit soort casussen aan de slag te gaan. Hier bespreken professionals van zorginstellingen, gemeenten, meldpunten, de politie, het Openbaar ministerie, ervaringsdeskundigen en andere disciplines een casus, en zoeken samen naar oplossingen, via wegen die niet eerder geprobeerd zijn. Deze voorbeelden zijn gebundeld in de uitgave Uitgebuit. Vanaf 2020 heeft de Expertgroep daarnaast ingezet op het uitwisselen van goede voorbeelden in de regio's.
		Continuering van de Taskforce mensenhandel	✓	De Taskforce mensenhandel is, na een evaluatie, bij besluit van 8 juli 2020 ingesteld voor een vijfde termijn. Onder voorzitterschap van het Openbaar Ministerie zet de Taskforce zich ook de komende drie jaar in op het bevorderen en doorontwikkelen van de integrale aanpak van mensenhandel. De vijfde termijn is sterker gericht op de bespreking van concrete wicked problems. Daarbij worden (lokale) good practices gedeeld met elkaar en worden externe partners betrokken die met hun specifieke expertise op enige wijze een bijdrage kunnen leveren aan de strijd tegen mensenhandel. Afgelopen periode is o.a. gekeken naar de criminele uitbuiting van jongeren, betere bescherming van ernstig benadeelden en kwetsbare jongeren in (zorg)instellingen.
		Inrichting van een klankbordgroep	📅⌚	De inrichting van de klankbordgroep heeft vertraging opgelopen. Momenteel wordt onderzocht hoe het beste invulling gegeven zou kunnen worden aan een klankbordgroep.
Longread mensenhandel	✓	Door de VNG en CoMensha is de longread Mensenhandel in Nederland ontwikkeld. Het betreft een online journalistieke uiteenzetting met ervaringen van zowel slachtoffers als professionals - van gemeenten tot OM. De longread is op 12 november 2020 gepresenteerd.		

Legenda:

- ✓ Voltooid
- ∞ Doorlopend
- 📅 In uitvoering en volgens planning
- 📅⌚ In uitvoering maar met vertraging
- 🔄 Nog niet in uitvoering
- 🗨️ In (formele) consultatie
- ✗ Niet van toepassing

Inzet ervaringsdeskundigen

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
32.	Ervaringsdeskundigen worden meer betrokken bij het ontwikkelen van beleid.	1. Verhalenbundel met de verhalen van ervaringsdeskundigen	✓	Omdat ervaringsdeskundigen van grote toegevoegde waarde kunnen zijn bij het ontwikkelen van beleid, is een verhalenbundel opgesteld waarin hun ervaringen centraal staan. Daarnaast worden ervaringsdeskundigen bij verschillende gremia en trajecten in het programma betrokken.
		2. Presentatie van een nieuw platform van ervaringsdeskundigen	✓	Tijdens de digitale netwerkbijeenkomst van het programma op 1 oktober 2020 heeft het platform voor ervaringsdeskundigen H.O.P.E. zichzelf gepresenteerd.

Internationaal delen van kennis en ervaring

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
33.	Deelname aan internationale vergaderingen in het kader van mensenhandel	1. Deelname aan vergaderingen van de Raad van Europa	∞	<p>Vanuit diverse agentschappen zijn digitale/hybride bijeenkomsten georganiseerd ten behoeve van het delen van best-practices met en tussen lidstaten. Er is gesproken over verschillende thema's op het gebied van mensenhandel waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bescherming en ondersteuning van slachtoffers • Bestrijding van de cultuur van straffeloosheid • Versterken internationale samenwerking • Inzet van het non-punishment beginsel met betrekking tot de aanpak van criminele uitbuiting • Gecoördineerde aanpak van misstanden op de Europese arbeidsmarkt en betere informatievoorziening <p>Daarnaast wordt bijgedragen aan internationale uitvragen / questionnaires waarin het Nederlandse beleid uiteen wordt gezet. Zo is dit jaar informatie aangeleverd aan de VN in het kader van het Global Trafficking in Persons report. Daarnaast is GRETA (de expertgroep werkend onder de Raad van Europa) gestart met de derde evaluatie-ronde van de aanpak van mensenhandel in Nederland. Hiertoe is eind september jl. een eerste vragenlijst ontvangen. Een delegatie van GRETA-leden wordt in het tweede kwartaal van 2022 verwacht voor een evaluatiebezoek. Tevens heeft de Europese Commissie een strategie op het gebied van mensenhandel uitgebracht, waar Nederland inhoudelijk op heeft gereageerd via een BNC-fiche. We zijn in afwachting van vervolgstappen in dit traject.</p>
		2. Deelname aan de vergaderingen van het Europees Netwerk voor Nationaal Rapporteurs of gelijksoortige mechanismes	∞	
		3. Deelname aan vergaderingen van UNODC	∞	
		4. Deelname aan vergaderingen van OVSE	∞	
		5. Deelname aan vergaderingen van de Europese Arbeidsautoriteit (ELA)	∞	

Legenda:

- ✓ Voltooid
- ∞ Doorlopend
- ☑ In uitvoering en volgens planning
- 🕒 In uitvoering maar met vertraging
- 🔄 Nog niet in uitvoering
- 📄 In (formele) consultatie
- ✗ Niet van toepassing

Internationaal delen van kennis en ervaring

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
33.	Deelname aan internationale vergaderingen in het kader van mensenhandel	6. Deelname aan vergaderingen van Benelux	∞	Door Covid-19 heeft dit niet plaats kunnen vinden.
		7. Ontvangen internationale delegaties	✗	

Beter zicht op aard en omvang

Nr.	Resultaat (doelstelling)	Activiteiten / producten	Stand van zaken	Toelichting
34.	Beter zicht op aard en omvang	1. Nieuwe schatting omvang problematiek	✓	Een nieuwe schatting van de omvang van het daadwerkelijk aantal slachtoffers van mensenhandel, om een beter en actueler zicht te krijgen op de omvang van de problematiek, is zeer recent afgerond. Het onderzoek zal in november 2021 gepubliceerd worden.
		2. Datacollectie via het CBS	✓	Samen met de Nationaal Rapporteur, CoMensha en het CBS is verkend of datacollectie via het CBS zou kunnen bijdragen aan een beter zicht op aard en omvang van de problematiek. Dit bleek niet het geval.
		3. Impact monitor	⌚	De ontwikkeling van de impact monitor is vertraagd. Dit kan opgepakt worden door een nieuw kabinet. Bij een eventuele doorontwikkeling van het programma <i>Samen tegen Mensenhandel</i> kunnen nieuwe acties meer gekoppeld worden aan beleidsdoelen waarvan de impact meetbaar is.
		4. Fenomeen onderzoeken	✓	In maart 2020 zijn twee onderzoeken afgerond naar het vertrek met onbekende bestemming van amv's met de Vietnamese nationaliteit. De Analyseproeftuin Migratieketen (APM) heeft aan de hand van de binnen de migratieketen beschikbare data gekeken naar het vertrek met onbekende bestemming van amv's van alle nationaliteiten uit alle soorten van amv-opvang van 2015 tot en met 2018. Het EMM heeft onderzoek gedaan naar de omvang van en de omstandigheden waaronder vreemdelingen met de Vietnamese nationaliteit met onbekende bestemming uit de beschermde opvang zijn vertrokken in de periode van 2015 tot en met 2018. Tevens heeft het EMM het aantal en de aard van eventuele mensenhandel- en mensensmokkelzaken in Nederland in kaart gebracht waar vreemdelingen met de Vietnamese nationaliteit bij betrokken zijn geweest in dezelfde periode.

Legenda:

- ✓ Voltooid
- ∞ Doorlopend
- ☑ In uitvoering en volgens planning
- ⌚ In uitvoering maar met vertraging
- ⌛ Nog niet in uitvoering
- 🗨 In (formele) consultatie
- ✗ Niet van toepassing

Dit is een uitgave van:

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
t 070 370 79 11 (ma t/m vrij 8.00 tot 20.00 uur)

November 2021 | Publicatie-nr. 220406196